

**ADOBE
CREATIVE CLOUD 2014**

**magyar
nyelvű
változat**

InDesign

Kezdő lépések

Dr. Péter Kristóf

**Mercator
Stúdió**

Minden jog fenntartva, beleértve bárminemű sokszorosítás, másolás és közlés jogát is.

Kiadja a Mercator Stúdió
Felelős kiadó a Mercator Stúdió vezetője
Lektor: Pétery Tamás
Szerkesztő: Pétery István
Műszaki szerkesztés, tipográfia: Dr. Pétery Kristóf

ISBN 978-963-365-338-8

© Dr. Pétery Kristóf PhD, 2014
© Mercator Stúdió, 2014

Mercator Stúdió Elektronikus Könyvkiadó
2000 Szentendre, Harkály u. 17.

www.akonyv.hu és www.peterybooks.hu
www.facebook.com/mercator.studio

T: 06-26-301-549
06-30-305-9489

TARTALOM

TARTALOM	3
ELŐSZÓ	19
INDESIGN ALAPOK	28
Újdonságok története	29
Az InDesign CS2 újdonságai	29
Új vizuális fájlböngésző	29
Metaadatok a dokumentumban	31
Korábbi formátum mentése	31
Version Cue 2.....	32
Objektumok, töredékek kezelése	32
InCopy összehangolás	33
Rétegösszeállítások átvétele	33
Word fájlok automatikus átvétele	34
PDF fájlok automatikus átvétele	35
Gyorseszközök, gyorsalkalmazás	35
Rugalmas XML támogatás	36
Ismételt átalakítás.....	36
Objektumstílusok	36
Kibővített árnyékolás	37
Következő stílus	37
Stílusok törlése és helyreállítása	38
Javított színrendszer.....	38
Szövegszerkesztés fejlesztései	38

Elemek lehorgonyzása	40
Színre osztott előnézet.....	40
Alakzat átalakítása	41
WYSIWYG font menü	41
Adobe Stock Photos	42
Átalakított sűgő.....	43
Az InDesign CS3 újdonstái.....	44
Kreatív bővítések.....	44
Új felhasználói felület.....	44
A felhasználói felület tesztre szabása	45
Testreszabott menűk	45
Munkaterületek mentése	45
Továbbfejlesztett vezérlőpult	46
Rugalmas kompakt panelek	46
Javított szöveg körfolytatás	46
Kreatív hatások.....	47
Áttetszőségvezérlők finomítása	50
Használhatóbb Karakterjelek panel	51
Munkakönnyítő fejlesztések	51
Több fájl elhelyezése.....	52
Elhelyezett InDesign-dokumentum	52
Bővített Gyors alkalmazás	52
Gyors keretkitöltés.....	53
Vizuális Oldalak panel	53
Egymásba ágyazott stílusok ismétlése	54
Táblázat- és cellastílusok	54
E-mail alapú hozzárendelések az InCopy- munkafolyamatokhoz.....	55
Exportálás XHTML-fájlbá.....	55
XML formátumból automatikusan létrehozott elrendezések...	56
XSLT- és CALS-táblák támogatása.....	56
Agát mértékegységek.....	56

Hosszú dokumentumok támogatása	56
Szövegváltozók.....	56
Speciális felsorolásjeles és számozott listák	57
Szélesebb körű keresési és csereszolgáltatások	57
Az InDesign CS4 újdonságai.....	58
Hatékonyságfokozó újdonságok.....	58
Programozható segédvonalak	59
Programozható kiterjedések	59
Programozható térközök.....	60
Oldalpár elforgatása	60
Arányos elhelyezés.....	61
Kontaktlap létrehozása	61
Intelligens szövegtördelés	62
Élő ellenőrzés	63
Sortávolság-alapú szövegrács.....	63
Felhasználói szótárak minden nyelven.....	64
Beágyazott megjegyzések támogatása a táblázatokban	64
Táblázatok (Szövegegység-szerkesztőn)	64
Új stílusok párbeszédpanel.....	65
GREP-támogatás a karakterstílusokhoz.....	66
Infóobjektumok áthelyezése	67
Infóterület oldalszámai.....	67
Alkalmazás kerete	67
Alkalmazássáv, dokumentumablakok.....	67
Feladatalapú munkaterületek	68
Az Illustrator CS4 rajztábláinak támogatása	69
Adobe közösségi segítségnyújtás	69
ConnectNow az Acrobat.com webhelyen	70
A testre szabható Hivatkozások panel.....	71
Újracsatolás mappához	72
INDB-fájlszűrő	72
Közzététel újdonságai	72

Feltételes szöveg.....	72
Kereszthivatkozások.....	73
Rejtett szöveg jelzője.....	74
Interaktív újdonságok	74
XFL exportálása az Adobe Flash CS4 Professional program számára.....	74
SWF-fájl exportálása	74
Oldalátmenetek SWF- és PDF-fájlokban.....	74
Élő szöveg exportálása.....	75
Objektum automatikus átalakítása	75
Ismétlődő képek észlelése	76
Továbbfejlesztések.....	76
Az InDesign CS5 újdonságai.....	86
Tervezés és elrendezés	86
Különbféle oldalméretek	86
Megújult Rétegek panel	87
Egyéni oldalméretek	88
Átalakítás egyszerűbben	88
Térköz eszköz	94
Hasábáttörő és hasábosztó bekezdések.....	94
Együtt az előzővel.....	95
Hasábegyensúly	96
Függőleges sorkizárás nem téglalap alakú keretekben.....	96
Élő sarokhatások.....	97
Színtár a Vezérlőpulton	98
Automata méretigazítás.....	98
Továbbfejlesztett rácsban elhelyezés.....	99
Több keret rajzolása rácsban	99
Objektum másolatának létrehozása rácsmintázatban	100
Élő felirat metaadattól.....	100
A Mini Bridge	101
Szorosabb együttműködés az Adobe Bridge programmal....	102

Tervezés új médiára	104
FLV és MP3 importálása	104
Média panel	104
Mozgáskészletek	105
Animáció panel	106
Időzítés panel	107
Objektumállapotok panel	107
Előnézet panel	108
URL-ek hivatkozássá alakítása	108
Képpont mértékegység	108
Továbbfejlesztett exportálások	109
Együttműködés	111
Integrált megjegyzés és véleményezés (CS Review)	111
Szövegváltozások követése	111
Dokumentumtelepített betűtípusok	112
Buzzword-együttműködés	112
Bemutató üzemmód	113
Oldalbélyegképek színcímkéi	114
Kezelhetőség, termelékenység	114
Eszközváltó gyorsbillentyűk	115
Eszköztippek	115
Háttérfeladatok	115
Közösségi segítségnyújtás	116
Eredeti szerkesztése több kijelölt elemnél	117
Kezdő oldalszám megadása	117
Objektumzárolás új beállításai	118
Újracsatolási fájlkiterjesztés	118
Objektumok elrejtése	119
Elhelyezés kurzor Adobe Bridge-elem áthúzásakor	119
Könyvfájl megnyitása Intézőben, Keresőben	119
Egyéb továbbfejlesztések	120
CMYK értékek kerekítése egész számra	120

Összes segédvonal törlése.....	120
Nagyítás-kicsinyítés párbeszédpanelből.....	120
Új alapértelmezett betűtípus	120
Több hivatkozás összecsukása egy forrássá	121
Szövegegység-szerkesztő ablakhelyzetének megjegyzése .	121
Hajtásjelek	121
Módosított, áthelyezett menüparancsok	122
Az InDesign CS6 újdonságai	123
Alternatív elrendezések	124
Rugalmas elrendezések	126
Rugalmas oldalszabályok	127
Hivatkozott tartalom	129
Tartalomgyűjtő és -elhelyező eszközök	132
Egyéni stílusleképezés	132
Helyi szerkesztések megőrzése	133
Munkát könnyítő fejlesztések	133
Ablakfelosztás	134
Legutóbb használt betűtípusok.....	134
Kulcsobjektumhoz igazítás	135
Mentés korábbi verzió formátumában	136
Szürkeárnyaltos PDF exportálása és próbanyomata.....	136
Összetett számítások szövegmezőkben.....	137
PNG exportálása	138
Exportálási fejlesztések	138
Digitális kiadványszerkesztés	139
Új dokumentum készletek	139
Elsődleges szövegkeret.....	140
Szövegkeret kitöltési beállításai.....	141
Digitális kiadványszerkesztési munkaterület.....	142
Folio Builder és Folio Overlay panel	143
EPUB és HTML5	144
Az EPUB2 fejlesztései	144

EPUB3.....	146
Elrendezéses EPUB3	147
HTML.....	147
Interaktivitás	148
PDF-úrlapok létrehozása	148
Interaktív PDF exportálása oldalakként	150
HTML-objektumdarabok beágyazása	150
Nyelvi támogatás	151
Helykitöltő szöveg megadott ábécével	151
HunSpell-fejlesztések	152
Indiai támogatás	152
Közel-keleti írás támogatása	153
Extension Manager CS6.....	153
Az InDesign CC újdonságai.....	154
Új terjesztési mód	154
Új frissítési eljárás és szinkronizálás	155
Új felhasználói felület.....	155
Nagy felbontás támogatása	156
64 bites támogatás	156
QR-kód generálása	156
Betűtípus-kezelés továbbfejlesztése	157
A betűtípus lista módosítása	157
Betűtípus kiválasztása	159
Kedvenc betűtípusok használata.....	159
Egyszerűsített EPUB exportálás.....	160
Exportálás CSS nélkül.....	160
CSS exportálása.....	161
Tartalomjegyzék generálása.....	161
Tárgymutató generálása.....	162
Az Adobe Exchange panel	162
Egyéb újítás.....	163
Az InDesign CC 2014 újdonságai.....	163

InDesign CC (9.1) újdonságok	164
InDesign CC (9.2) újdonságok	165
Leegyszerűsített hiperhivatkozások.....	165
Typekit betűtípusok	167
Interaktív EPUB-tartalmak	168
EPUB formátum fejlesztései	169
Natív InDesign-objektumok fejlesztései	170
További újdonságok	170
InDesign CC 2014 újdonságok.....	170
Egyszerűsített táblázatok.....	171
EPUB továbbfejlesztések	171
Színcsoportok.....	173
Zökkenőmentes frissítés.....	174
Behance-integráció.....	174
Effektusok méretezése	175
Hatékonyabb keresés.....	176
HiDPI	176
Továbbfejlesztett lábjegyzetek.....	177
Továbbfejlesztett QR-kódgenerátor.....	177
Továbbfejlesztett csomagolás	177
Továbbított PDF-nyomatás.....	178
Egyéb újdonságok	178
A program környezete	179
A billentyűzet	181
Az egér	185
Az InDesign használata	188
A program telepítése	188
A program indítása	193
A felhasználói felület	198
Rendszer- és képlakok	199
Lebegő ablakok	203
A kezelőfelület testre szabása	204

Gördítősávok	206
Menük.....	206
Állapotsor.....	206
Párbeszédpanelek.....	208
Rács	209
Vonalzók.....	211
Vonalzó-segédvonal	212
Hasáb-segédvonal.....	215
Programozható segédvonal.....	217
Soregyen	218
Az eszköztár	219
Az eszköztár vezérlő gombjai	232
Opciók eszköztár	233
Panelek.....	234
Helyi menük.....	237
Gyorsbillentyűk, billentyűkombinációk	238
Környezeti beállítások, alapértelmezések	238
A Súgó használata	239
Frissítések	242
Parancskiadás és visszavonás.....	244
ÁLLOMÁNYOK ÉS KÉPEK KEZELÉSE	246
Az InDesign fájl típusai	248
Pixeles és metafájl formátumok.....	249
Új kiadvány létrehozása.....	249
Kiadványkészítés sablonból	252
Kiadványok megnyitása.....	253
Megnyitás böngészéssel	259
Legutóbbi dokumentumok betöltése.....	259
Csatolások frissítése	260
Visszatérés a mentett változathoz	260
Importálás.....	260

Helyreállítás	265
Dokumentumok mentése.....	266
Mentés korábbi Ind formátumba	267
Exportálás.....	268
Mentés Adobe PDF formátumba	268
Mentés PostScript formátumba	272
Oldalak mentése külön képként	273
Exportálás Flash (SWF) formátumba	274
Exportálás Flash (XFL) formátumba	276
InDesign Markup (IDML) dokumentum exportálása	277
Exportálás SVG formátumba	277
Exportálás Digital Editions számára	279
Exportálás HTML formátumba.....	282
Fájlok lezárása	283
Másolatok készítése	284
Fájlinformációk	284
Az Adobe Bridge kezelése	286
Képek megtekintése és kiválasztása.....	287
Képek elforgatása	292
Képek kötegelt átnevezése	292
Képek törlése	294
Képek megnyitása	295
Képek betöltése fényképezőgépről	295
RAW képek feldolgozása	297
Diavetítés.....	304
Mentés a Webre – galériakészítés	306
Kiegészítő információk hozzáadása	306
Képek rangsorolása.....	307
Képek címkézése	308
Metaadatok módosítása	308
Kulcsszavak eltárolása	309
Képek keresése.....	311

A mini Bridge kezelése	313
Hasznos tanácsok	318
NAVIGÁCIÓ, MEGJELENÍTÉS.....	320
A nagyítás beállítása	320
Tényleges méret.....	321
Oldalpár	321
Oldalnyi nagyítás	322
Teljes munkaterület	323
Nagyítás a kéz eszközzel	323
Nagyítás billentyűkkel	324
A nagyító eszköz használata	324
Nagyítás az egérkerékkel	325
Nagyító parancsok.....	325
Referenciaablak használata	326
Megjelenítési módok.....	326
Szokásos képernyőmód	327
Előnézet képernyőmód	328
Kifutó képernyőmód	329
Infó képernyőmód.....	329
Bemutató üzemmód	329
Oldal mozgatása.....	330
Mozgatás görgetéssel	331
Mozgatás az egérkerékkel.....	331
Mozgatás a kéz eszközzel.....	332
Mozgatás, nagyítás billentyűkkel	332
Oldalelemek megjelenítése	334

MESTEROLDALAK	336
SZÖVEGKERETEK KEZELÉSE.....	344
Keretek létrehozása.....	345
Szövegkeret tulajdonságai.....	349
Szövegkeret sarokbeállítása.....	354
Szövegírás, javítás	355
A nem nyomtatható karakterek.....	358
Kurzormozgás	361
Szövegkijelölés	362
Karakterformázás	363
Karakterstílusok használata	370
Karakterstílus-műveletek	375
Bekezdésformázás	377
Sorkizárás.....	383
Sorok együtt tartása	384
Elválasztás	386
Iniciálék és stílusok egymásba ágyazása	388
Bekezdés léniák	391
Bekezdésformázás panelen	392
Bekezdésstílusok használata	393
Bekezdésstílusok gyors alkalmazása	397
Word-stílusok konvertálása	398
Vágólap használata	401
Szövegkeretek méretezése	403
Szövegkeretek összekapcsolása.....	404
Szöveg körbefolytatás	404
Szövegfolytatás mesteroldalelemekre	406
Egyszerű objektum körbefolytatása	407
Importált képek körbefolytatása.....	408
Negatív körbefolytatás létrehozása	411
Körbefolytatás alakjának módosítása	412

Rögzített objektum körbefolyatása	413
Körbefolyatás kihagyása rejtett rétegeken.....	413
Szöveg sorkizárása körbefolyatásnál	414
Más alkalmazásból származó szövegek.....	416
Karakterjelek beillesztése	416
Tartalomjegyzék készítése	417
Könyvek készítése.....	418
Korrektúrák kezelése	418
RAJZOLÁS ÉS SZÖVEGÍRÁS GÖRBÉRE	421
Görbék szerkesztése	424
Egyenes vonalszegmensek rajzolása	427
Ívek rajzolása.....	428
Görbe rajzolásának befejezése	430
Ívrajzolás egyenes vonal után	430
Egyenes rajzolás görbe után	431
Sarokponton kapcsolódó két ívelt szegmens rajzolása	432
Rajzolás a Ceruzával.....	432
Szabályos rajzelemek készítése.....	435
Szövegírás görbére	438
OBJEKTUMMŰVELETEK	440
Kiválasztások.....	440
Helyzetmódosító parancsok	442
Mozgatás	442
Forgatás	443
Döntés	444
Csomó- és iránypontok áthelyezése.....	445
Átméretezés	446
Törlés és vágás	447
Részleges törlés	447

Objektumok szétvágása	448
Torzítások.....	448
Szabad átalakítás	448
Vetett árnyék	449
Lágy perem.....	450
Bevésés és domborítás	450
Sarokhatások	452
Objektumok közötti műveletek.....	453
Objektumok egyesítése	453
Kivonás az alsó objektumból	454
Objektumok közös része	454
Kizárás.....	455
Hátsó kivágása	455
Görbealakító műveletek.....	456
KITÖLTÉS ÉS SZÍNEZÉS	457
A Szín panel	459
Színmodellek	460
RGB modell	461
CMYK modell.....	461
Színbeállítás	462
Szín mentése.....	463
Színek csoportosítása	465
Színátmenetes kitöltések.....	467
Körvonal beállítása	469
Vonalvastagság	469
Vonalvégződés és csatlakozás.....	470
Szaggatott körvonal	471
RÉTEGKEZELÉS.....	473
A rétegkezelő panel.....	473

Rétegek kialakítása	477
Réteg létrehozása menüből.....	477
Réteg létrehozása ikonnal	478
Réteg megkettőzése.....	478
Réteg kiválasztása	478
Rétegsorrend.....	479
Réteg törlése	479
Rétegek egyesítése.....	479
Csoportok	480
Átlátszóság és összhatásmód	480
TÁBLÁZATOK KEZELÉSE	488
Táblázat létrehozása	488
Táblázat létrehozása menüből	488
Szöveg táblázattá alakítása.....	489
Táblázat átvétele más alkalmazásból.....	490
Táblázat beállítása	491
Kijelölések táblázatban.....	495
Cellatulajdonságok	496
Táblázatméretek módosítása	498
Táblázat átalakítása húzással	498
Táblázat átalakítása szöveggé	499
NYOMTATÁS	500
Nyomtatás előtti ellenőrzés	500
Oldalbeállítás.....	503
Színkezelés	504
Színek ellenőrzése a képernyőn.....	508
Nyomtatási alapbeállítások.....	509
Nyomtatási beállítások	510
A nyomtatás elhelyezése	512

A kifutó és a nyomdai kellékek	513
Színre bontás	515
Rácsbeállítás	517
Alátöltés, túltöltés	518
Egyéb beállítások	520
A nyomtató beállítása	521
A dokumentum nyomtatása	524
IRODALOM	525

ELŐSZÓ

Tisztelt Olvasó!

Az Adobe Systems Incorporated cég InDesign kiadványszerkesztő programja a személyi számítógépeken eddig egyeduralgkodó QuarkXPress babérjaira tör. Voltak már ilyen próbálkozások (például a Corel-féle Ventura vagy az Adobe-féle PageMaker), ámde ezek bár sok jó szolgáltatással rendelkeztek, nem lehettek átütőek, több okból is. Egyrészt amikor ezek piacra kerültek, a személyi számítógépek elterjedtsége sokkal kisebb volt, másrészt akkoriban még az internet sem volt, hogy a számítógépes kiadványszerkesztést – tekintettel a web alapú megjelenésre és terjesztésre – erősítse.

Azóta sok minden gyökeresen megváltozott, elterjedt a PC, az asztali kiadványszerkesztés (*Desk Top Publishing*) és az Internet is. Az Adobe pedig kihozott egy olyan, minden igényt kielégítő kiadványszerkesztő programot, vagyis az InDesign alkalmazást, amely már méltó vetélytársnak számít. Ebbeni voltát megerősíti az a tény is, hogy már a CS2 változatban lokalizálták, vagyis elkészült a magyar nyelvű változat is. Szerencsére ugyanez érvényes a CC (azaz a 9.) változatra is, amely jelen kötetünk tárgyát képezi.

A grafikus programok a képkezelés és tárolás szempontjából két csoportra oszthatók. A vektorgrafikus szoftverek az ábrázolás során a képet alkotó alakzatokat matematikai egyenletekkel írják le, ebből adódik az az előny, hogy az ilyen képek korlátlan mértékben nagyíthatók és kisebb helyet foglalnak el, hátrányuk, hogy fényképek kezelésére nem alkalmasak (bár ma már léteznek hibrid rendszerek is). Ezzel szemben a rasztergrafikus kép pixelekből áll, és az állományok a kép minden egyes képpontjának színét és egyéb jellemzőit eltárolják. E tárolási és feldolgozási mód előnye, hogy minden egyes képpont külön szerkeszthető, így fényképek feldolgozására, retusálására kiválóan használható, hátránya viszont az, hogy ezek a képek sokkal nagyobb lemezterületet foglalnak és a számítógép

memóriájának méretével szemben is igényesebbek, ugyanakkor az ilyen képek minőségromlás nélkül csak korlátozottan nagyíthatók.

A rasztergrafikus programok közé tartozik az Adobe cég Photoshop nevű programja, amely egyfajta etalon a képfeldolgozással és grafikával foglalkozók körében, ugyanakkor azonos szintű konkurenciával alig rendelkezik (a fejlesztő honlapja: www.adobe.com). Ezzel a szoftverrel szinte mindenféle képfeldolgozással kapcsolatos probléma megoldható. A programban korábban többféle újítás jelent meg, amelyet előbb vagy utóbb a konkurens programok fejlesztői is átvettek. Ezek közé tartozik a rétegek kezelése (amikor a kép jellemző részeit különböző rétegekre helyezük, és rétegenként módosítjuk), vagy a beépülők, azaz a „plugin”-ek használata (ezek egy külön könyvtárban elhelyezkedő, esetleg más fejlesztőtől származó, speciális funkciójú fájlok, külön programok, amelyek betöltés után beépülnek a Photoshop program menürendszerébe).

A képek rétegenkénti kezelése azért előnyös, mert a rétegekre helyezett objektumokat a kép más rétegeinek módosítása nélkül változtathatjuk meg, tartalmukat önállóan mozgathatjuk. A rétegeket átlátszóvá tehetjük, közöttük különféle csoportosítási és egyéb műveleteket végezhetünk, sorrendjüket másíthatjuk, rajtuk külön-külön más grafikus szűrőt alkalmazhatunk stb.

A beépülők is szabvánnyá váltak, ezeket szintén használják más retusáló programok. A legtöbbjük egyfajta grafikus szűrő, a szaknyelvi zsargonban „effekt”, de készültek, fájlátalakító, védjegykezelő pluginek is. A grafikus szűrők a kép kijelölt részén vagy az aktuális réteg tartalmán hajtanak végre valamilyen látványosak műveletet. Ezeket a szűrőket néhány másik programban (például az Adobe Illustrator, CorelDraw, Corel Photo-Paint, Paint Shop Pro szoftverekben) is használhatjuk.

A Photoshop a nyomdai előkészítés és képfeldolgozás legelterjedtebb programja. Külön érdekesség, hogy már az 5.0-ás változatot is lefordították magyar nyelvre. 2002-ben jelent meg a program 7.0-ás, 2004-ben CS (8.0), 2005-ben CS2 (9.0), majd 2007-ben CS3 (10.0), 2009-ben CS4 (11.0), 2010-ben CS5 (12.0), 2012-ben CS6 (13.0), 2013-ban CC változata. E programnak is csakhamar megjelent a magyar nyelven lokalizált változata. Az Adobe

Photoshop CC magyar nyelvű programváltozata a program közép-európai felhasználók számára adaptált, javított verziója, amelyben a szöveget a számítógépen telepített operációs rendszertől függően cseh, magyar, görög, lengyel, orosz és török nyelven is megadhatjuk. A magyar nyelvű verzió mindenben megegyezik a Photoshop CC programmal, de támogatja a magyar karaktereket és az Unicode szabvány szerinti, 16 bites karakterkészleteket.

Ez a képszerkesztő program az egész világon szabvánnyá vált a Macintosh és a PC platformon egyaránt. A program kezeli a CMYK színmódot is, ezért jól használható a dokumentumok nyomdai előkészítésére is. A két platformon a program kezelése szinte teljesen megegyezik, a néhány eltérésre az adott helyen felhívjuk a figyelmet. Az egyik különbség az eltérő könyvtárszerkezet, egy másik eltérés a billentyűkombinációk használata. A PC-ken például a **Ctrl** billentyű nyomva tartása szükséges egyes funkciók kiváltásához, míg a Macintosh rendszereken ennek a **Command** (⌘), illetve az „Alma” billentyű felel meg.

A vektorgrafikus programok közé tartozik az Adobe Systems Incorporated cég Illustrator nevű programja, amely a bitképes Photoshophoz hasonlóan egyfajta etalon, ipari szabvány a grafikával foglalkozók körében. Az első Illustrator 1987-ben jelent meg. Eredetileg Apple Macintosh számítógépeken volt használható, később megjelent IBM kompatibilis személyi számítógépeken használható változata is. A vektoros rajzszerkesztők egyik legelterjedtebb, legkedveltebb programja az egész világon. E piacon a CorelDRAW örök vetélytársa. Míg az ellenlábás népszerűségét annak köszönheti, hogy komplex programcsomag részeként árulják, az Illustrator mellett szól, hogy Macintosh számítógépeken is használható, minden szokásos vektoros formátumot kezel (importál és exportál), saját grafikus formátumát (.ai) a fontosabb grafikus és kiadványszerkesztő programok felismerik, eszközeit könnyen kezelik a piacvezető raszteres képszerkesztő (Adobe Photoshop) felhasználói, illetve ugyanezeket a vektoros rajzeszközöket építették be az egyik legújabb kedvenc, a kiadványszerkesztő Adobe Indesign programba is. A program CS (11.0) változata 2004-ben jelent meg, majd hamarosan, 2005-ben előrukkoltak a CS2 (12.0), majd 2007-ben a CS3 (13.0), 2009-ben a CS4 (14.0), 2010-ben a

CS5 (15.0), 2012-ben a CS6 (16.0), 2013-ban CC (17.0), 2014-ben a CC 2014 (18.0) változattal, amelyet magyar nyelvű felhasználói felülettel is kiegészítettek.

Az Illustratorból származó grafikák, lapterv felhasználhatók az interneten, nyomtatásban és multimédiás videoanimáció alapjaként. Az Illustrator fájlok természetesen más Adobe programokban is feldolgozhatók, sőt a program .ai formátumát a leggyakrabban használt irodai (például a Microsoft Word) és konkurens grafikai szoftverek (például a CorelDRAW) is felismerik. A legújabb technológiát a dinamikusan változó adatbázis tartalom nyugvó XML-dokumentumok, valamint a csoportmunka kiterjesztése testesítik meg. Az előbbi óriási segítséget nyújt egy sablonra épülő dokumentum előállításában, miközben biztosítja, hogy ne számtalan mutáció készüljön, az utóbbi pedig – ha korábban a Creative Suite CS 4 programcsomagot telepítettük – lehetővé teszi a munkacsoport számára a dokumentumok pontos verziókövetését, miközben a hozzáférési jogosultságok egy kézben tarthatók.

Az Illustratorral a rajzolás mellett szinte mindenféle képfeldolgozással kapcsolatos probléma megoldható.

Az InDesign natív módon kezeli a Photoshop és az Illustrator fájlformátumait is, ezeket a dokumentumokat, objektumokat egyszerűen áthúzzhatjuk az InDesign kiadványokba. Az InDesign CC (Creative Cloud) változata valójában a program 9. nagy verziója. Segítségével egyszerű és komplex kiadványok, könyvek, sőt a CS5-ös változattól webre szánt dokumentumok szintén könnyen, gyorsan, tetszetősen tördelhetők, miközben a fejlesztők biztosították a konkurens formátumok átvételének lehetőségét is. A CS4-es változattól már dinamikus, online kiadványokat (SWF és PDF) formátumban is készíthetünk. A CS6-os változatban ismét „tisztába tették” a különböző formátumokat. Most már ugyanazt a kiadványt különböző elrendezés-klónokban tehetjük közzé az eltérő formátumú okostelefonok, tabletek és mobil vagy asztali számítógépek felé.

Az InDesign CS6 verzió óta új funkciókkal támogatja a dokumentumok nyomtatott formátumú és online kiadását, illetve mobil eszközön való közzétételét. Az Adobe Digital Publishing Suite az InDesign megszokott felületét használja a táblás eszközökre szánt kiadványok tervezésére és közzétételére. A különféle alternatív el-

rendezésekkel figyelembe vehetők a különféle eszközök eltérő megjelenítési képességei és ugyanazon eszközön az eltérő tájolású (álló vagy fekvő) megjelenítés is.

A szoftver munkakörnyezete egyszerű, interaktív, a felhasználói felületet mindenki könnyen átalakíthatja úgy, hogy a legjobban segítse a hatékony munkát. Ez a kötet a felhasználói felület átalakításának lehetőségeivel, illetve a program vezérlő eszközeivel (ikonok, gyorsgombok) foglalkozik. A program használatával kapcsolatos egyéb tudnivalókat a *Kezdő lépések* kötetben tettük közzé.

Az ismeretlen szavakat, kifejezéseket általában első előfordulásuk helyén mutatjuk be, magyarázzuk. A magyar kifejezéseknél igyekeztünk következetesen alkalmazni a lokalizáció eredményeit is. Aki a korábbi angol változatot használta, vagy most is az angol verzió mellett maradt, annak hasznos lehet a kötet végén szereplő szótár, amely a program speciális szóhasználatát tükrözi.

Az itt leírtak megértéséhez és alkalmazásához különösebb számítástechnikai ismeretekre nincs szükség, elegendő a Macintosh OS, vagy a Windows operációs rendszer alapfokú ismerete. Könyvünk alapjául egy Windows rendszeren futó, magyar nyelvű CC változat szolgált.

A papír alapú – hagyományos – könyvek kezelési módja némiképpen módosul az elektronikus könyvet „forgatók” számára. Ez a könyv az ingyenes Acrobat Reader 8.0, Adobe Reader, illetve Adobe e-Book Reader segítségével olvasható. Akinek nincs ilyen programja, az letöltheti többek közt a www.adobe.com webhelyről is. Az ilyen típusú könyvek igen előnyös tulajdonsága, hogy a képernyőn megjeleníthető a tartalomjegyzék, amelynek + ikonjaival jelölt csomópontjaiban alfejezeteket tartalmazó ágakat nyithatunk ki. A tartalomjegyzék bejegyzései ugyanakkor ugróhivatkozásként szolgálnak. Ha egy fejezetre akarunk lépni, akkor elegendő a bal oldali ablakrészben megjelenített könyvjelző-lista megfelelő részére kattintani. Sőt az ilyen könyvek teljes szövegében kereshetünk.

A programot két, téma szerint jól elkülöníthető kötetben ismertetjük. Így nemcsak kisebb méretű, de olcsóbban letölthető állományokat adhattunk közre, ami különösen a felhasználók szerint szintén fontos szempont. A *Kezdő lépések* című kötet foglalkozik a program kiadványszerkesztői alkalmazásával, a kiadványok általános köve-

telményeivel, valamint tárgyalja a fájlkezelő Adobe Bridge használatát, míg a gyorsreferenciaként is használható *Haladóknak* című kötet mutatja be, hogyan alakíthatjuk át a felhasználói felületet úgy, hogy az a legjobban igazodjon munkastílusunkhoz, a CS4 csomag telepítésekor elérhető verziókezelést (amit sajnos a CS5-ös verziótól máris megszüntettek), a programban használható eszközök mellett az angol-magyar szótárt is.

Az InDesign CC főbb újdonságai röviden (ezekkel – amelyek mennyiségben messze elmaradnak az előző, CS6-os változatban megjelent újdonságoktól –, és a korábbi újdonságokkal is részletesebben foglalkozunk az első fejezetben):

A Creative Suite dobozos csomagját felváltotta a Creative Cloud letöltés, egyben előfizetés alapú terjesztési rendszere. A CC verziótól nem készülnek gyárilag adathordozók, az ebbe a csomagba tartozó szoftverek kizárólag letöltéssel szerezhetők be. Az egy hónapig ingyenesen használható változat letölthető a www.adobe.com oldalról, a hosszabb idejű, legális használathoz elő kell fizetnünk a szoftverre, amit aktiválnunk, a vásárláskor kapott kód megadásával hitelesítenünk kell.

A letöltéshez és a telepített szoftverek és tartalmak szinkronizálásához új alkalmazást fejlesztettek ki (Adobe Creative Cloud). Ennek segítségével a beállítások is szinkronizálhatók két számítógép (például a munkahelyi és az otthoni gép) között.

Új felhasználói felületet alakítottak ki, amelyen a sötét téma helyett világosabb színtémák is beállíthatók.

Az új verzió támogatja a nagy felbontású kijelzőket, egyelőre a Macintosh operációs rendszer alatt. Ilyen „retina” típusú kijelzőt használ például a MacBook Pro, illetve a legújabb iMac gép.

Windows és Macintosh operációs rendszer alatt egyaránt élvezhető a 64 bites támogatás, aminek köszönhetően elérhetjük a 3GB feletti memória tartományokat és nő a feldolgozási sebesség is.

Beépítették a QR-kód generálásának lehetőségét. Így magas minőségű, független QR kód grafikákat állíthatunk elő már az InDesign programban is. Ehhez az objektumhoz is beállíthatjuk az átlátszóságot, felülnyomást, direktzín és túltöltés nyomdai tulajdonságokat.

Továbbfejlesztették a betűtípus menüt. A betűtípusokat kereshetjük már a névtöredék alapján is. A betűtípus családok csoportosítva,

almenüben jelennek meg. A kijelölt szöveg betűtípusa a kurzormozgató nyíl billentyűkkel is módosítható. Kiemelt szerepet kapnak és könnyebben elérhetők kedvenc betűtípusaink. Így nem kell vesződnünk azzal, hogy például a magyar ékezetes karaktereket nem, vagy helytelenül tartalmazó betűtípusokat „kerülgessük”.

Egyszerűsítették az elektronikus könyvek számára kidolgozott EPUB exportálási munkafolyamatokat. Ugyanakkor választhatjuk a CSS nélküli exportálást is, ha a CSS-t egy másik, kipróbált fájlból, mintegy sablonként adjuk a projekthez. Az objektumstílusok osztályokká és címkékké leképezhetők. Új objektum-exportálási beállítások jelentek meg, amelyekkel címkézett PDF, EPUB, HTML formátumba menthetünk.

Megjelent az Adobe Exchange panel. Ennek segítségével ingyenes vagy fizetős tartalom, bővítmények és parancsfájlok tölthetők le. Ugyanakkor saját parancsfájljaink, sablonjaink, képeink is becsomagolhatók és közzétehetők.

Az **Új dokumentum** párbeszédpanelt kiegészítették egy **Előnézet** jelölőnégyzet kapcsolóval, amelyet bejelölve azonnal láthatjuk a beállítások hatását a dokumentumra.

A CC verzió 9.1 és 9.2 javító kiadásában megjelent főbb újdonságai, amelyek a verzióról szóló kötetünkéből kimaradtak:

Szinkronizálhatóvá tették beállításainkat a CC fiókon keresztül. Ennek köszönhetően minden, a CC fiókunkba bejelentkezett számítógépről ugyanazokat a beállításokat (gyorsbillentyűket, menü-, PDF- és karakterkészleteket, valamint munkaterületeket) használhatjuk.

Leegyszerűsítették a hiperhivatkozások beillesztését, bevezették az interneten keresztül elérhető Typekit betűtípusokat.

Interaktív EPUB-tartalmakat fejleszthetünk, az EPUB 3.0 formátumban mentett dokumentumokhoz beállíthatjuk, hogy a lábjegyzetek a szakasz végén, a bekezdés után, vagy helyben jelenjenek meg. Az elektronikus könyvek exportáláskor a korábbiaknál jobban ügyelnek a szövegszín, a táblázatok és a beágyazott stílusok pontosabb visszaadására. Továbbfejlesztették a közel- és távol-keleti nyelvek írásmódjának támogatását is. Az objektumstílusokat címkékhez rendelhetjük, és könnyebben szerkeszthetjük a CSS-kódot.

Natív InDesign-objektumok adatai, hatásai, átalakításuk elmenthető a CSS kódba is.

Újabb listatípusok jelentek meg egyéni azonosítóval, betűtípussal. Megjelent a CSS-tulajdonságokon belüli szövegigazítás támogatása. A dokumentum állapot sorában megjelenik az aktív ellenőrzési profil. Ide kattintva a profil módosítható.

A CC2014 verzió újonságai:

A táblázatok sorait és oszlopait már egyszerű kijelöléssel és húzással is áthelyezhetjük ugyanabban a táblázatban. EPUB továbbfejlesztések.

A megjelenítőben áttördelhető, újrafolyatható szöveg formátumával szemben az exportálás során választhatjuk a rögzített elrendezésű formátumot, amely a PDF-hez hasonlóan megőrzi az objektumok tördeléskor rögzített helyzetét.

A dokumentumonként, illetve szervezetenként egységes, előírás-szerű, következetes színalkalmazás érdekében a színekből csoportokat képezhetünk.

Ha az InDesign új verziójára frissítünk, minden (PDF, nyomtatási) készletünk és (gyorsbillentyű, menü, munkaterület) beállításunk is megmarad.

A **Fájl** menü **Megosztás a Behance közösséggel** parancsával szerkesztett dokumentumunk egy oldalpárjából képet készítve megoszthatjuk azt a Behance platformon.

Az alkalmazott hatásokat (így a vetett árnyékot, a színátmenetes lágy peremeket, belső és külső ragyogást stb.) a program automatikusan az objektummal vagy a szöveggel együtt méretezi, így az arányok nem változnak (korábban ez nem így volt).

Módosítottak a **Keresés/csere** párbeszédpanelen. Most a szöveg, betűképek (karakterjelek) és GREP-kifejezések keresésekor megadhatjuk a keresési irányt is.

A programot egyaránt optimalizálták HiDPI felbontású Macintosh Retina kijelzők a HiDPI-kijelzős Windows rendszerű számítógépekre is.

A lábjegyzetek támogatják a szövegkereten belüli, illetve azon kívüli elemek körüli szöveg-körbefolyatást.

Adategyesítéskor a korábbi megoldással szemben nem kell manuálisan egyedi QR-kódot létrehozni, mert az új funkció automatikusan létrehozza a kódot (például névjegy készítésekor).

Az INDD-fájlok, a csatolt fájlok, képek és a betűtípusok mellett az InDesign alkalmazással készített csomagok most már PDF- és IDML-fájlokat is tartalmazhatnak, hogy a dokumentum a program más verzióiban is megnyitható és megtekinthető legyen.

Az **Eszköztippek** panelt a Flash technológiáról átállították HTML5-re. Az **Ablak** menü **Segédeszközök ▶ Eszköztippek** paranccsal megjeleníthető panelen megjelenik a kiválasztott eszköz neve, funkciója, parancsmódosítói, ikonja és gyorsbillentyűje.

Végezetül: bár könyvünk készítése során a megfelelő gondossággal igyekeztünk eljárni (beleértve a tartalmi pontosságot és a mondanivalót tükröző formát), ez minden bizonnyal nem óvott meg a tévedésektől. Kérem, fogadják megértéssel hibáimat.

Szentendre, 2014. szeptember
Köszönettel

a szerző.

INDESIGN ALAPOK

Könyvünk első fejezetében az InDesign kiadványszerkesztő alapszolgáltatásait ismertetjük. Bemutatjuk a rendszer erőforrásigényét, a program telepítését, a használatához szükséges parancsok közül az alapvetőeket, valamint a program súgójának használatát.

A kiadványszerkesztővel előállított, hajlékony vagy merevlemez (háttértárolón) tárolt állományt a következőkben dokumentumnak, illetve publikációnak, kiadványnak nevezzük (ezt jelzi a programmal előállítható fájlok *.indd* kiterjesztése is – mint „*InDesign Document*”). A kiadványban elhelyezhetünk táblázatokat, diagramokat, vektoros és raszteres (bitmap) képeket, ClipArt ábrákat, táblázatokat, sőt már korábban elkészített InDesign dokumentumokat is.

Bár az InDesign valódi kiadványszerkesztő program, így a szöveg rögzítésére is alkalmas, ugyanakkor a kimondottan erre a célra készített szövegszerkesztők kényelmi szolgáltatásait általában nem éri el. Ha van valamilyen jó minőségű szövegszerkesztőnk (például ilyen a Microsoft Wordje), akkor érdemes a szövegszerkesztés beviteli részét és alapvető javításait abban elvégezni, majd az anyagot áttemelni az InDesign programba, ahol az illusztrációkat pontosabban elhelyezhetjük, a formázást, tördelést, jegyzékek generálását professzionálisan elvégezhetjük. Ez utóbbiakhoz természetesen itt találunk több és jobb eszközt, mint egy szövegszerkesztőben.

A kiadványszerkesztővel előállított dokumentum formázása a „végtermék” megjelenésének szabályozását jelenti (lapméretek és irányítottság, objektumok elhelyezése, sorrendje, margók, oldal-számozás, igazítások, szegélyezés (benne akár átmenetekkel), karakterformák, iniciálék, díszítések, a szöveg különféle kiemelése stb. beállítása).

Könyvünkben a program alkalmazásakor a leütendő billentyűket keretezve jelöljük, például: **Enter**. Az egyszerre leütendő billentyűket (azaz a billentyűkombinációkat) a következőképpen jelöljük, például: **Ctrl+B**, míg az egymás után lenyomandó billentyűsorozatot: